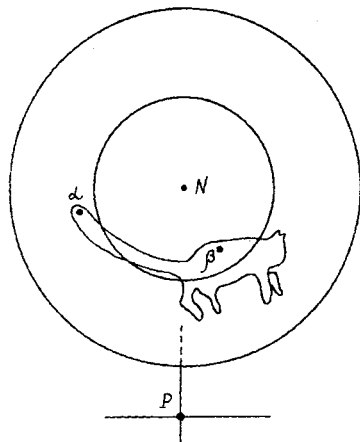

величина Алфе је 2,1 а величина Бете 2,2 тј. Алфа је само мало сјајнија од Бете, али је Птолемеј напротив сматрао да је Алфа слабија од Бете [372, стр. 51, кат. бр. 2]. Рачун показује да је у II веку растојање Бете Малог медведа од северног пола било приближно 8 степени, док је савремена Северњача (тј. Алфа Малог медведа) била од пола удаљена 12 степени. На тај начин, у II веку Северњача је била битно даље од пола него Бета Малог медведа! Распоред тих звезда у II веку читалац може видети на сл. 8.2 која је део карте звезданог неба, коју је по каталогу "Алмагеста" саставио знаменити астроном Боде. Положаји звезда и сазвежђа су срачунати и наведени наравно за II век, пошто Боде није сумњао у то кад је Птолемеј живео. Даље, звезда Бета се налази у центру тела Малог медведа, а звезда Алфа на самом крају репа Малог медведа. Управо тако је описан положај тих звезда у "Алмагесту". Поларна звезда (савремена Алфа) је локализована овако: "звезда на крају репа" [372]. Звезда Бета је описана овако: "најјужнија звезда на задњем делу" (в. Бодеову карту; сл. 8.2). Како се из карте види, Бета се налази у центру тела, ближе леђима тј. врху целе фигуре (ако Малог медведа окренемо тако да стане на ноге). Наведимо сад кратки резиме у облику табеле.

Сл. 8.2

Северњача (савремена Алфа Малог медведа)

Савремена Бета Малог медведа

1. У "Алмагесту" је наведена као звезда 3. величине тј. слабија од Бете. (У стварности су њихове јачине практично исте, види горе)
2. У II веку Северњача се налази далеко од пола - на растојању од приближно 12 степени.
3. Северњача се у каталогу назива "звездом на крају репа".

1. У "Алмагесту" је названа звездом 2. величине (при чему је она једна од две најсјајније звезде тог сазвежђа, пошто је само Бету и Гаму Птолемеј назвао звездама 2. величине)
2. У II веку Бета се налази ближе полу од звезде Алфа - на растојању од приближно 8 степени.
3. Бета се налази на врху леђа Малог медведа, у центру фигуре.

Упоредујући те две колоне, мора се признати да је психолошки незамисливо (по нашем мишљењу) у II веку почети каталог од звезде Северњаче, када имамо знатно бољег "кандидата" - звезду Бета. Морозов је писао: "Коме би у II и чак III веку пало напамет да приликом описа неба од северног пола ка југу,